

Auto-Lektor
přístroj pro čtení tištěného textu
syntetickým hlasem
verze 3 – 1.4

Návod k obsluze

HARPO

Harpo Sp. z o. o.
ul. 27 Grudnia 7
61-737 Poznań
Polsko

Tento návod platí pro přístroje Auto-Lektor verze 3 – 1.4 a pozdější.

OBSAH

1.	ÚVOD	3
1.1	Vzhled přístroje a popis jeho prvků	4
2.	PRÁCE S AUTO-LEKTOREM	6
2.1	Skenování, načtení textu z disku a vyrovnávací paměť	6
2.2	Klávesnice	7
2.3	Barevné a černobílé skenování	9
2.4	Čtení textu a jeho přerušování	9
2.5	Jazyky	9
2.6	Navigace v textu	10
2.7	Nastavení parametrů řeči	10
2.8	Uložení textu	10
2.9	Načtení textu do paměti	11
2.10	Načtení internetové stránky	11
2.11	Čtení informací z kanálů RSS	12
2.12	Čtení elektronické pošty	13
2.13	Informace o stavu rozpoznávání	13
2.14	Uživatelské menu	13
2.15	Externí klávesnice	16
2.16	Zadávání dat do Auto-Lektoru z vnější (externí) klávesnice	17
2.17	Přehrávač hudby	18
3.	TUTORIÁL	19
3.1	Černobílé skenování	19
3.2	Barevné skenování	19
3.3	Skenování z CD (zavedení textu z CD)	20
3.4	Navigace v textu	21
3.5	Čtení internetových stránek	22
4.	AKTUALIZACE PROGRAMOVÉHO VYBAVENÍ PŘÍSTROJE	22
5.	PROHLÁŠENÍ O SHODĚ	23

Výrobce přístroje si vyhrazuje možnost provedení změn na přístroji, které se nemusí ihned promítnout do textu návodu. V takovém případě bude uživatel o provedených změnách informován na zvláštním listu.

1. ÚVOD

Auto-Lektor je samostatné zařízení, které v jednom přístroji obsahuje vše potřebné pro čtení tištěného textu. Auto-Lektor se skládá z:

- podstavce (spodní část přístroje)
- skeneru (v horní části přístroje)
- klávesnice (na přední straně)
- CD mechaniky
- podpěrky pro velké nebo těžké knihy
- panelu s konektory

Přístroj připojíte k síti a zapnete hlavní vypínač vlevo vedle klávesnice. Po chvíli se systém ohlásí, že je připraven k práci.

Auto-Lektor ovládáte z klávesnice na přední straně. Klávesy jsou označené kontrastními barvami (pro slabozraké) a popisem v bodovém písmu i v černotisku.

Pozor: Po vybalení přístroje musíte skener odemknout - zámek chrání skener při přepravě proti poškození. Pokud byste přístroj někam převáželi, zase skener pro přepravu uzamkněte.

Po zapnutí přístroje se ozve hláška "dobrý den, systém autolektor tři ve verzi ...," a můžete začít s přístrojem pracovat. V případě potřeby stiskněte klávesu nápovědy, čímž přejdete do režimu kontextové nápovědy. Po stisku klávesy „Napověz“ je stisk každé další klávesy doprovázen vysvětlením funkce této klávesy. Opakovaným stiskem klávesy "Napověz" se vrátíte do obvyklého režimu práce.

Uživateli, který chce pouze číst skenovaný text, stačí pracovat se spodní řadou kláves. Typické úkony, které provádí jsou:

- **Prázdný bufer (PB)** – uvolní vyrovnávací paměť (klávesu je třeba stisknout dvakrát)
- **Skenuj (SK)**
- **Čti (ČT)** (po hlášce "ve vyrovnávací paměti je nový text")
- znovu **Skenuj** – pokud je ke čtení více než jedna strana textu
- atd....

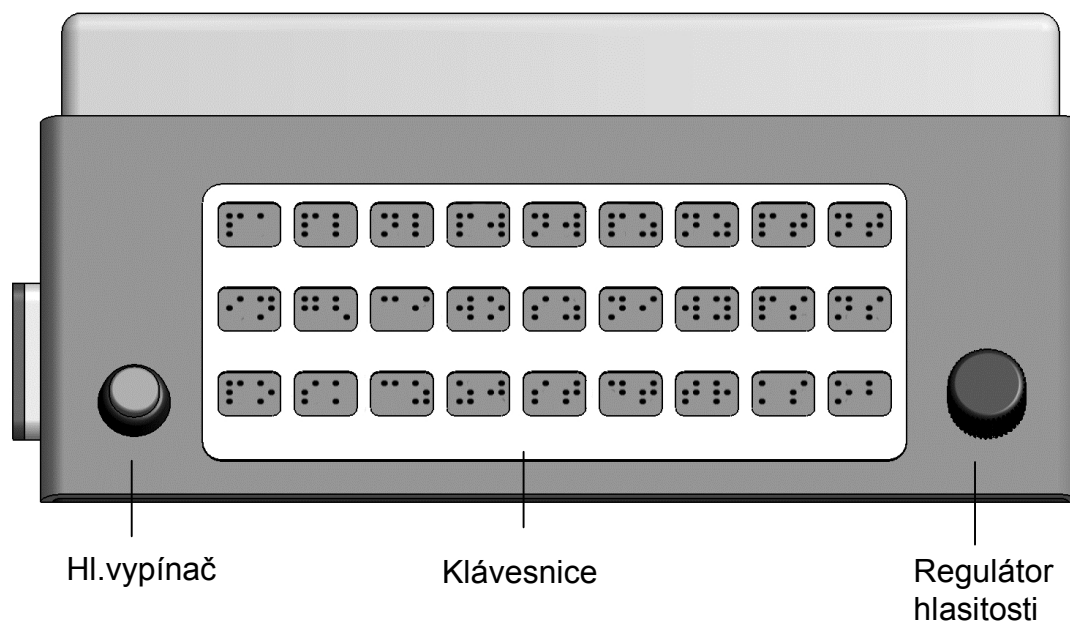
Funkce skenování a čtení pracují nezávisle. Lze rozpoznávat druhou i další strany textu před hláškou o novém textu ve vyrovnávací paměti (bufere). Čtení lze spustit po této hlášce a ve čtení pokračovat i během skenování dalších stran.

Ve verzi 3 Auto-Lektoru je instalováno více jazyků. Znamená to, že lze rozpoznávat text ve všech instalovaných jazycích, které cyklicky přepínáte klávesou ZJ (změna jazyka).

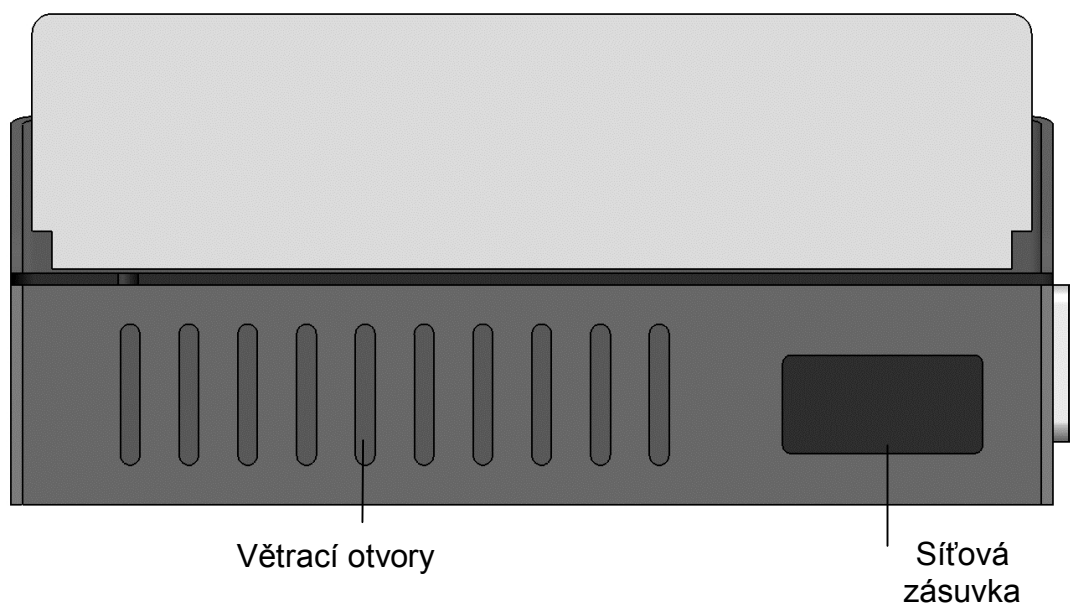
Po tomto krátkém výkladu již můžete Auto-Lektor používat, např. ke čtení knížek. Naučte se pracovat se spodní řadou kláves a potom se seznamte s dalšími kapitolami návodu.

1.1 Vzhled přístroje a popis jeho prvků

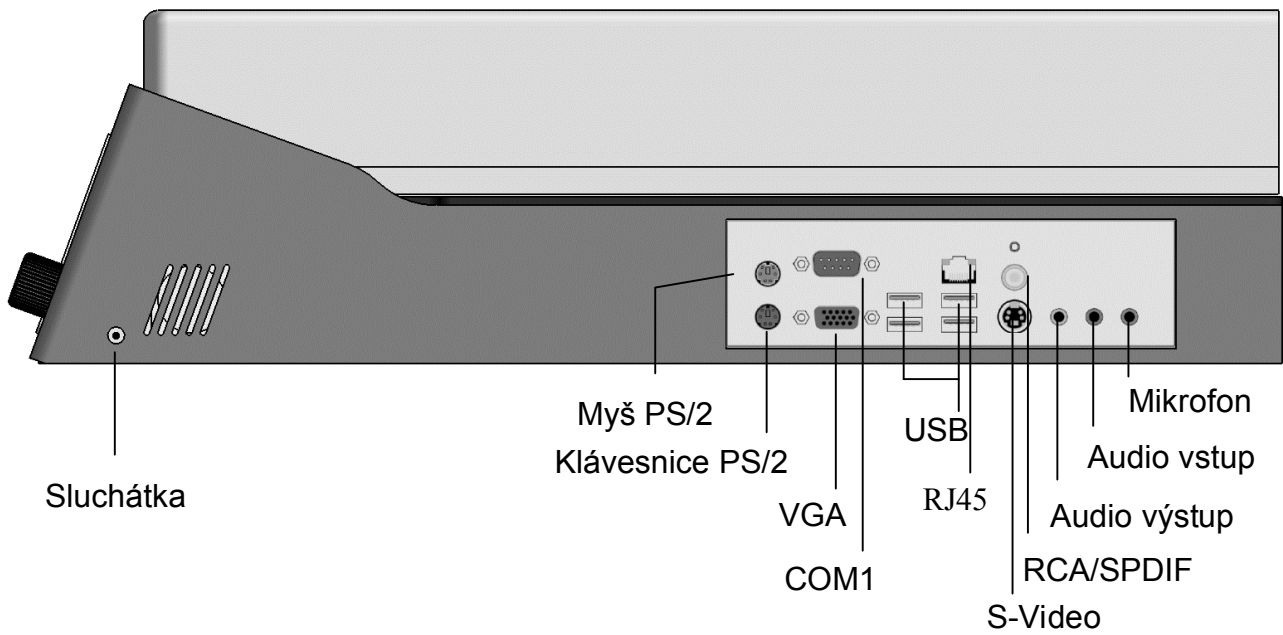
pohled zředu:

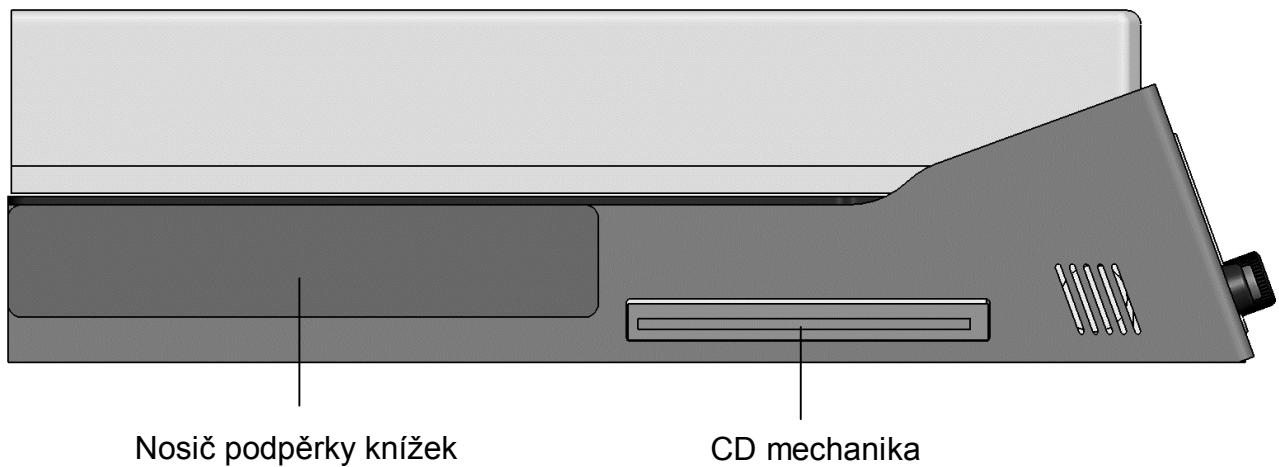
pohled zezadu:

pohled z pravé strany:

pohled z levé strany:

Instalace podpěrky a umístění knihy na podpěrce

2. PRÁCE S AUTO-LEKTOREM

2.1 Skenování, načtení textu z disku a vyrovnávací paměť

Práce s Auto-Lektorem spočívá ve třech činnostech: skenování, rozpoznání skenovaného textu a čtení rozpoznaného textu.

Rozpoznaný text se ukládá do vyrovnávací paměti (do buferu). Další strana se vždy přidává na konec vyrovnávací paměti. Všechny operace čtení a navigace v textu se odehrávají ve vyrovnávací paměti (čte se vždy jen bufer). Když je už text rozpoznán a umístěn v Auto-Lektoru nebo na CD, pak příkaz Skenuj (tj. volba zdroje čtení z CD nebo pracovní katalog na disku C:) přesune tento text do vyrovnávací paměti. Pokud už v paměti nějaký text je, přidává se nový text vždy na konec.

Při zavádění textu z disku (CD, apod.) se text dělí na stránky. Když vstupní text není rozdělen do stránek, stránkuje se automaticky, náhodně.

Se čtením nemusíte čekat na rozpoznání všech stránek textu, stačí, když se ve vyrovnávací paměti objeví první stránka a můžete čtení spustit. Tento okamžik oznámí přístroj hláškou "v paměti se objevil nový text".

Při skenování se pod sklem, na kterém leží dokument, pohybuje skenovací vozík. Pohyb vozíku je viditelný i slyšitelný. Při návratu vozíku do výchozí pozice lze vyjmout dokument ze skeneru a např. obrátit stránku.

Místo v paměti, odkud se právě čte nebo kde skončilo čtení po příkazu Pauza, se označuje jako kurzor. Kurzor lze přesouvat pomocí navigačních kláves.

Pozici kurzoru si systém pamatuje, není potřeba nastavovat začátek další strany, Auto-Lektor to učiní automaticky. Toto se týká textu ve vyrovnávací paměti (buferu). Auto-Lektor si nepamatuje pozici kurzoru v souboru v pracovním katalogu nebo na disku.

Navigace v textu se uskutečňuje po jistých jednotkách (po znacích, slovech větách nebo po stranách) současně s přečtením té jednotky, na kterou se kurzor přesunul.

2.2 Klávesnice

Klávesnice je zabudována do přední strany přístroje a klávesy jsou označeny dvoupísmenovými zkratkami:

Základní skupina (zelená): ve spodní řadě kláves

- **Napověz (NA)** – nabízí stručný audio popis funkce kláves; stiskem klávesy NA přejdete do režimu nápovědy, ve kterém po stisku klávesy uslyšíte popis její funkce.

- **Skenuj (SK)** spustí skenování strany dokumentu nebo též – jestliže je jako zdroj zvolené CD nebo pevný disk – zavedení textu z disku do paměti. Pokud jste zvolili zavedení textu z CD, pak si vyberete příslušný titul klávesami Předchozí titul PT nebo Další titul DT a po stisku klávesy SK - skenuj načtete vybraný soubor do vyrovnávací paměti přístroje.

- **Čti (ČT)** spustí čtení od první strany rozpoznávaného textu; po přečtení první strany pokračuje čtení dalších stran; opakovaným stiskem klávesy ČT opakujete čtení od začátku.

- **Změna jazyka (ZJ)** změní jazyk hlasového výstupu i rozpoznávání – klávesou cyklicky přepínáte dostupné jazyky; klávesa je funkční pouze v režimu pauzy.

- **Zdroj (ZD)** vybírá zdroj textu; tím může být skenovaný text (v barevném nebo černobílém režimu); CD, pevný disk, pracovní složka, USB zařízení, internetová stránka, elektronická pošta nebo kanály RSS; klávesou SK - skenuj – potom načtete text ze zdroje vybraného klávesou ZD do vyrovnávací paměti (buferu).

- **Cíl (CÍ)** volí místo, kam bude text uložený po stisku klávesy přenosu PŘ; možnosti jsou pracovní katalog, disk C: (pevný disk), disk CD nebo DVD, s možností nahrávání, přenosná paměť.

- **Přenos (PŘ)** přenesse rozpoznáný text z vyrovnávací paměti do uložště vybraného klávesou CÍ.

- **Konfigurace zkratk (KZ)** volí způsob čtení zkratk a interpunkce; zkratky lze číst jako zkratky nebo slovy (např. SONS jako Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých) a interpunkci lze číst veškerou, částečně nebo vůbec ne.

- **Informace (IN)** (třetí klávesa zleva v prostřední řadě) - po stisku klávesy uslyšíte informaci o tom, kolik stran má být ještě rozpoznáno, kolik stran už je rozpoznáných, v jakém jazyku se text bude číst, jaký je vybraný zdroj a cíl přenosu textu; funkci lze použít jenom v režimu pauzy.

- **Prázdný bufer (PB)** (červená klávesa ve spodní řadě zcela vpravo) – touto klávesou odstraní z vyrovnávací paměti veškerý rozpoznáný i nerozpoznaný text; klávesu PB musíte stisknout dvakrát, jeden stisk nestačí – je to ochrana proti nechtěnému vymazání paměti.

Skupina parametrů řeči (modrá): v prostřední řadě kláves

Klávesy této skupiny jsou funkční po zapnutí přístroje během čtení i v režimu pauzy; jejich značení je zřejmé:

- Hlasitěji (HL)
- Tlumeněji (TL)
- Pomaleji (PO)
- Rychleji (RY)

Pomocí kláves „F1” a „F2” (fialové) se obsluhuje uživatelské menu. Ve verzi Auto-Lektora nejsou klávesy „F1” a „F2” - zde se menu obsluhuje pomocí modrých kláves „níže” a „výše”.

Skupina pro navigaci v textu (žlutá): první řada kláves

- Pauza (PA)
- Předchozí znak (PZ)
- Další znak (DZ)
- Předchozí slovo (PL)
- Další slovo (DL)
- Předchozí věta (PV)
- Další věta (DV)
- Předchozí titul (PT)
- Další titul (DT)

- **Předchozí strana (PS)** (předposlední klávesa v prostřední řadě)
- **Další strana (DS)** (poslední klávesa v prostřední řadě)

Navigační klávesy fungují během čtení i v režimu pauzy (po stisku klávesy "Pauza"). V režimu pauzy navigačními klávesami posunujete místo (kurzor), odkud se bude dále číst. Např. když se posunete o dvě věty vpřed, pak po ukončení režimu pauzy se začíná číst od tohoto nového místa o dvě věty dále.

Zvláštní vysvětlení zasluhuje výběr titulu. Titul je souvislý úsek textu, např. soubor, který Auto-Lektor interpretuje jako titul.

2.3 Barevné a černobílé skenování

Auto-Lektor umožňuje skenovat ve dvou režimech: v černobílém nebo v barevném. Černobílý režim je rychlejší a je určený pro práci s obvyklým textem knížek, novin apod. Pokud je však text psaný na temném pozadí, v negativu, nebo je text barevný – je pak lepší pracovat v barevném režimu. Záleží přirozeně i na kvalitě textu – při horší kvalitě může obecně být černobílý režim vhodnější.

2.4 Čtení textu a jeho přerušení

Když se text objeví ve vyrovnávací paměti (v buferu), můžete stisknout klávesu "Čti" a spustit tak čtení textu v paměti syntetickým hlasem. Čte se od začátku paměti.

Čtení přerušíte i obnovíte klávesou "Pauza". Stisknete-li PA během čtení, pak na konci aktuálního slova se čtení zastaví a systém očekává zadání příkazu z klávesnice. V tomto okamžiku jsou funkční žluté navigační klávesy.

Po přesunu na jiné místo textu žlutými navigačními klávesami obnovíte čtení od nového místa opakovaným stiskem klávesy "Pauza".

2.5 Jazyky

Auto-Lektor čte tím jazykem, který je nastavený klávesou ZJ. Chcete-li jazyk změnit, přerušte čtení klávesou PA a stiskněte klávesu ZJ (tisknete ji opakovaně, až uslyšíte požadovaný jazyk) a čtení obnovíte dalším stiskem klávesy PA.

Tímto způsobem lze změnit jazyk pro přečtení nějakého úseku textu (např. jedné věty nebo celého dokumentu). Přirozeně, k původnímu jazyku se vrátíte stejným způsobem.

2.6 Navigace v textu

Po textu se lze pohybovat v režimu pauzy i během čtení (viz odst. 2.4). Žluté navigační klávesy mají zřejmou funkci odpovídající jejich popisu:

- Pauza (PA)
- Předchozí znak (PZ)
- Další znak (DZ)
- Předchozí slovo (PL)
- Další slovo (DL)
- Předchozí věta (PV)
- Další věta (DV)
- Předchozí titul (PT)
- Další titul (DT)
- Předchozí strana (PS)
- Další strana (DS)

Stiskem některé z těchto navigačních kláves pohybujete kurzorem (viz odst. 2.2).

2.7 Nastavení parametrů řeči

Parametry řeči lze měnit kdykoli a v každém režimu práce s výjimkou režimu nápovědy, kdy stiskem klávesy spustíte vysvětlení funkce oné klávesy. Z modré skupiny kláves nastavujete následující parametry řeči:

- Hlasitěji
- Tlumeněji
- Pomaleji
- Rychleji

Nastavení ovlivňuje parametry řeči všech instalovaných jazyků. Verze Auto-Lektoru s CD mechanikou má i mechanický knoflík pro regulaci hlasitosti.

2.8 Uložení textu

Rozpoznáný text v paměti (nebo též text načtený z disku) lze zapsat na pevný disk C (pracovní katalog), na CD disk nebo na paměťovou tyčku (USB Flash).

Před stiskem klávesy "Přenos" si uvědomte, že nejdříve musíte určit cíl přenosu klávesou "Cíl".

Na pevný disk se text zapíše do souboru s určeným neměnným názvem

(al.txt) ve formátu Windows (v kódové stránce Win 1250).

Název souboru zapisovaného na CD disk, pracovním katalogu či vnější paměti nebo se vytvoří dvěma způsoby buď z počátečních slov textu v paměti nebo značky z vnější klávesnice. Díky tomu můžete v dané lokalizaci zapsat více souborů. Název souboru lze změnit pomocí uživatelského menu.

Pojem "pracovní katalog" označuje místo na pevném disku a slouží k uchovávání textu zapsaného na pevný disk.

2.9 Načtení textu do paměti

Z disku lze zapsaný text kopírovat do jiného Auto-Lektoru nebo do počítače. V okamžiku načítání textu z disku (CD apod.) se text stránkuje. Jestliže originální text není rozdělený na stránky, pak se stránkuje automaticky, náhodně. V režimu načítání textu z CD, pracovního katalogu nebo z externí paměti (USB) volíte soubor, který chcete načíst do vyrovnávací paměti, klávesami PT a DT.

2.10 Načtení internetové stránky

Pomocí Auto-Lektoru lze také číst internetové stránky. Když se přepnete na čtení internetových stránek, aktivuje se seznam záložek dříve použitých internetových adres. Po výběru záložky ze seznamu či vepsáním adresy z externí klávesnice se příslušná internetová stránka otevře. Na internetu mají některá tlačítka jiný význam.

Dále uvádíme seznam tlačítek s jejich novými funkcemi:

Skenuj (SK) – otevře internetovou stránku nebo nový odkaz,

Předchozí titul (PT) – přejde na předchozí odkaz nebo záložku,

Další titul (DT) - přejde na následující odkaz nebo záložku,

Předchozí strana (PS) – vrací zpět na předchozí internetovou stránku nebo do seznamu záložek

Numerický blok klávesnice – lze zadat pořadové číslo odkazu na stránce
Enter – otevře odkaz se zadaným číslem

Když při čtení stránky nechcete být rozptylováni oznamováním odkazů, zapněte v uživatelském menu funkci "ignoruj odkazy". Pak systém souvisle čte text stránky a na stránce opomíjí veškeré odkazy.

Pozor: Při tomto způsobu čtení vymaže stisk klávesy Skenuj vyrovnávací paměť!

2.11 Čtení informací z kanálů RSS

Přepnete-li se na čtení z kanálů RSS, zobrazí se seznam záložek s nejvíce oblíbenými stránkami těchto služeb. Podobně jako v režimu čtení internetových stránek se také v režimu kanálů RSS mění význam některých kláves:

- **Skenuj (SK)** – umožňuje přejít k vybrané složce
- **Předchozí titul (PT)** – přejde k předchozímu zvolenému kanálu nebo informaci
- **Další titul (DT)** - přejde na následující kanál nebo informaci
- **Předchozí stránka (PS)** - vrací zpět na předchozí (kategorii) internetovou stránku nebo do seznamu záložek

Čtení informace z kanálů RSS se rozkládá do 4 etap:

- výběr tématických kanálů,
- výběr kanálu RSS,
- výběr nadpisu informace (název a krátký popis),
- otevření internetové stránky s požadovanou informací.

V každé z těchto etap se lze pohybovat mezi složkami pomocí stisků kláves „PT” nebo „DT”. Do vybrané kategorie přejdete pomocí stisku klávesy „SK”.

Chcete-li se vrátit o etapu zpět, stisknete klávesu „PS”.

Čtvrtá etapa, čtení internetové stránky, přepne Auto-Lektor do režimu čtení z internetu. Klávesou „PS” se odtud vrátíte zpět do režimu čtení informace z kanálů RSS.

Pozor: Při tomto způsobu čtení vymaže stisk klávesy Skenuj vyrovnávací paměť!

Pozn.: Pokud čtení kanálů RSS nefunguje, je třeba doinstalovat patřičné programové vybavení. obraťte se prosím na svého prodejce.

2.12 Čtení elektronické pošty

V této nejnovější verzi Auto-Lektoru můžete rovněž číst zprávy elektronické pošty. Je však nutné nejdříve provést konfiguraci parametrů e-mailových účtů. Konfiguraci provedete pomocí funkcí v uživatelském menu. Prvním zaváděným parametrem je adresa e-mailového účtu. Jde o adresu serveru POP. Po potvrzení klávesou Enter musíte zadat jméno uživatele (login) a přístupové heslo k účtu.

Pozn: Pro konfiguraci e-mailového účtu je třeba připojit externí klávesnici.

Po úspěšném zavedení účtu se už můžete podívat, zda je na něm nějaká zpráva. Podváte se z uživatelského menu, mezi jehož položkami se pohybujete klávesami „PT” nebo „DT”.

Podobně jako v režimu čtení internetových stránek se rovněž v režimu čtení elektronické pošty mění význam některých kláves:

- **Skenuj (SK)** – otevře vybranou zprávu
- **Předchozí titul (PT)** – přejde k předchozí zprávě
- **Další titul (DT)** - přejde na následující zprávu

Pozor: Při tomto způsobu čtení vymaže stisk klávesy Skenuj vyrovnávací paměť!

2.13 Informace o stavu rozpoznávání

Konec rozpoznávání systém oznámí hláškou. Konec rozpoznávání kromě jiného znamená, že text je připravený k ukládání (přenosu) na disk a že výsledný soubor na disku bude úplný.

Čtení syntetickým hlasem nevyžaduje konec rozpoznávání, text lze poslouchat již během rozpoznávání. Při čtení textu však neuslyšíte hlášku o ukončení rozpoznávání. Proto je k dispozici klávesa IN, po jejímž stisku se kromě jiného dozvíte, kolik stran k rozpoznaní ještě zbývá.

2.14 Uživatelské menu

Uživatelské menu dovoluje změnit vnitřní parametry Auto-Lektoru. K jeho obsluze slouží dvě fialová tlačítka F1 a F2. U starších modelů, které neobsahují funkční klávesy F1 a F2, se uživatelské menu obsluhuje pomocí tlačítek „nahoru” nebo „dolů”. Menu otevřete klávesou F1 a toutéž klávesou

se pohybujete po jednotlivých položkách menu. Klávesou F2 potvrzujete zvolenou volbu nebo přejdete do submenu.

Struktura menu závisí na vybraném zdroji. Část položek je společná pro všechny zdroje. Nejčastěji používané položky se nacházejí na začátku seznamu. Dále uvádíme popis položek menu v závislosti na vybraném zdroji.

Zdrojem je černobílé nebo barevné skenování nebo text z CD

„Pojmenuj soubor ze začátečních písmen vyrovnávací paměti” – tato volba umožňuje změnu způsobu tvorby názvu souboru. Po jeho zvolení se bude název souboru tvořit z dvaceti prvních znaků ve vyrovnávací paměti.

„Vlož název souboru z vnější klávesnice” – tato volba dovoluje zadat název souboru z vnější klávesnice. Vkládání dat z vnější klávesnice je podrobněji popsáno v další části tohoto návodu.

„Změna seznamu dostupných zdrojů” – tato funkce umožňuje změnit seznam nabízených dostupných zdrojů, totiž vyloučit internetové zdroje. To usnadňuje přepínat se po jednotlivých zdrojích v případě nedostatečného dostupu internetového připojení. Opětovné použití této funkce obnovuje kompletní seznam dostupných zdrojů textu.

„Konec” – touto volbou zavřete uživatelské menu.

Dalším stiskem klávesy F1 dostanete nápovědu k aktuálně používanému menu.

Zdrojem je pevný disk C

„Odstranit soubor z disku C” – nenávratně odstraní soubor al.txt na pevném disku C.

- Zbývající položky menu jsou totožné s položkami menu v režimu skenování.

Zdrojem je pracovní katalog

„Odstranit soubor z pracovního katalogu” – odstraní soubor z pracovního katalogu označený klávesou PT nebo DT.

- Zbývající položky menu jsou totožné s položkami menu v režimu skenování.

Zdrojem je přenosná paměť

„Odstranit soubor z přenosné paměti” - odstraní soubor z přenosné paměti označený klávesou PT nebo DT.

- Zbývající položky menu jsou totožné s položkami menu v režimu skenování.

Zdrojem je internet

„Ignorovat nebo přečíst odkaz” – tato volba přečte obsah stránky včetně odkazů nebo bez odkazů. Funguje jako v přepínač Zapni/Vypni.

„Přejít do výběru záložek” – vrátí do seznamu záložek.

„Přidat aktuální stránku do záložek” – přidá adresu aktuální stránky do seznamu záložek. K této akci je potřebná externí klávesnice.

„Odstranit záložku” – odstraní vybranou záložku. K této akci je potřebná externí klávesnice.

„Zadat internetovou adresu z vnější klávesnice” - umožňuje vkládání adres internetových stránek z vnější klávesnice.

„Změnit parametry internetového připojení” - umožňuje vkládání vlastních parametrů internetového připojení. K této akci je potřebná externí klávesnice.

„Obnov parametry internetového připojení” – upraví parametry internetového připojení podle původního nastavení.

- Zbývající položky menu jsou totožné s položkami menu v režimu skenování.

Zdrojem jsou kanály RSS

„Ignorovat nebo přečíst odkaz” – tato volba přečte obsah stránky včetně odkazů nebo bez odkazů. Funguje jako v přepínač Zapni/Vypni.

- Zbývající položky menu jsou totožné s položkami menu v režimu skenování.

Zdrojem je elektronická pošta

„Nové zprávy” – zjišťuje, zda jsou v poštovní schránce nové zprávy. Nové zprávy se ze schránky vybírají, postup procesu je signalizován zvukovým návěstím. Vybírání nových zpráv lze kdykoli přerušit klávesou PAUZA.

„Odstranit zprávu” – odstraní vybranou zprávu.

„Zadat účet z vnější klávesnice” – umožňuje úpravu nebo vložení dat účtu elektronické pošty. V první řadě se uvede adresa serveru POP3, pak jméno uživatele a posléze heslo. Heslo se v Auto-Lektoru uchovává v šifrované podobě zabezpečující náležitou úroveň bezpečnosti.

- Zbývající položky menu jsou totožné s položkami menu v režimu skenování.

2.15 Externí klávesnice

K Auto-Lektoru lze připojit externí PC klávesnici, která usnadňuje běžnou práci s Auto-Lektorem a s kterou případně můžete pracovat v rozšířeném PC režimu. Všechny funkce interní klávesnice lze zadávat z klávesnice externí. Navíc jsou zde dostupné i některé další funkce, které využijí především zkušenější uživatelé.

Klávesy Auto-Lektoru a jejich ekvivalenty na externí PC klávesnici:

Základní skupina:

- Nápověda (NA) F1
- Skenuj (SK) INS
- Čti (ČT) C
- Změna jazyka (ZJ) L
- Zdroj (ZD) S
- Cíl (CÍ) D
- Přenos (PŘ) T
- Konfigurace zkratk (KZ) K
- Informace (IN) I
- Prázdný bufer (PB) O
- Uživatelské menu (F1) F11
- Výběr funkce z uživatelského menu (F2) F12

Skupina parametrů řeči:

- Hlasitěji (HL) G

- Tlumeněji (TL) H
- Pomaleji (PO) W
- Rychleji (RY) E

Navigační skupina:

- Pauza (PA) Esc (nebo mezerník)
- Předchozí znak (PZ) , (klávesa v horní části označená "<")
- Další znak (DZ) . (klávesa v horní části označená ">")
- Předchozí slovo (PL) šipka vlevo
- Další slovo (DL) šipka vpravo
- Předchozí věta (PV) šipka nahoru
- Další věta (DV) šipka dolů
- Předchozí titul (PT) – v numerickém bloku
- Další titul (DT) + v numerickém bloku
- Předchozí strana (PS) PgUp
- Další strana (DS) PgDn

Kromě kláves výše uvedených lze ještě používat následující klávesy:

- Del – vymazání aktuální stránky z vyrovnávací paměti (hodí se, když je z nějakých příčin stránka rozpoznána chybně).
- Numerické klávesy – lze zadat číslo stránky, kterou chcete otevřít a číst. Zadávání čísla stránky ukončíte klávesou Enter.

Pozor: Číslo stránky znamená kolikrát přešel skenovací vozík a nemusí tedy odpovídat číslu stránky uvedenému dole na stránce kniky (např. skenujete-li dvě stránky najednou, pak každá dvoustrana je chápána jako strana jediná).

- Home - skok na první větu ve vyrovnávací paměti.
- End - skok na poslední větu ve vyrovnávací paměti.

2.16 Zadávání dat do Auto-Lektoru z vnější (externí) klávesnice

Uživatel může vkládat některé informace (např. jména souborů) pomocí vnější (externí) klávesnice. Tento způsob se vyvolává pomocí odpovídajících pokynů v uživatelském menu. V takovém případě klávesnice přestává vést Auto-Lektor a dovoluje vkládat data. Tento proces ukončíme přitisknutím klávesnice ENTER. Pro přerušování či zrušení vkládání dat použijeme klávesu ESC. Stiskem každé klávesy způsobíme to, co je na ní znakem vyjádřeno. K ověření aktuálně vkládaných dat použijeme klávesu F1. Aby se zjednodušil

proces psaní, je počet aktivních kláves náležitě (vhodně) upraven. Záleží to na ignorování stisků, které v daném případě vkládání dat se nemusí používat (např. v průběhu vkládání parametrů připojení internetu, jsou aktivní pouze numerické klávesy a klávesa s tečkou).

2.17 Přehrávač hudby

Auto-Lektor poskytuje možnost přehrávání Audio CD nebo souborů mp3 přičemž jako zdroj zvukového souboru, lze volit disk CD, přenosnou paměť nebo internetové rádio. V případě, že zvolíte jako zdroj zvuku disk CD, Auto-Lektor sám rozpozná, jaký typ audio souborů se na CD nachází.

Spuštění přehrávače - pro spuštění přehrávače hudby tiskněte klávesu F1 dokud neuslyšíte "submenu přehrávání zvuku", poté potvrďte volbu stiskem F2 a následně opakovaně tiskněte F1 pro výběr požadovaného zdroje hudby. Volbu potvrďte opět klávesou F2.

Zahájení, přerušení přehrávání – pro přerušení nebo opětovné zahájení přehrávání hudby slouží klávesa Pauza (PA).

Pohyb po jednotlivých skladbách - tlačítka Předchozí titul (PT), Další titul (DT) přepínají uložené skladby nebo jednotlivé stanice internetových rádií.

Pohyb po kategoriích - v režimu internetového rádia přepínáte jednotlivé kategorie pomocí tlačítek Předchozí strana (PS), Další strana (DS).

Aktualizace seznamu rádiových stanic - touto volbou uživatel aktualizuje seznam rádiových stanic uložených v AutoLektoru.

Ukončení přehrávání – program pro přehrávání hudby je možné kdykoli ukončit stiskem F1.

Přehrávač je uzpůsobený tak, aby jej bylo možné mít spuštěný během skenování dokumentů a tedy současně při tom poslouchat hudbu. Pokud vás při poslechu hudby ruší hlasové ozvučení funkcí Auto-Lektoru, je možné tato hlášení ztlumit nebo zesílit tlačítky Tlumeněji (TL)/Hlasitěji (HL). Toto nastavení nemá vliv na hlasitost přehrávané hudby, to je ovládáno pomocí otočného knoflíku na přední straně přístroje.

Pozn.: Abyste mohli použít tlačítka Pauza (PA) obvyklým způsobem, tedy pro přerušení předčítání naskenovaného dokumentu, je nutné nejdříve ukončit přehrávač hudby stiskem klávesy F1.

3. TUTORIÁL

Nejrychleji se práci s přístrojem naučíte, když si zopakujete následující hotové postupy pro několik základních úloh. Snadno se tak naučíte i další činnosti, aniž musíte podrobně studovat text příručky.

3.1 Černobílé skenování

- Stiskněte dvakrát klávesu PB (Prázdný Bufer), čímž vyprázdníte vyrovnávací paměť; uslyšíte hlášku "paměť zůstala vyčištěná".

- Opakovaně tiskněte klávesu ZD (Zdroj), až uslyšíte "nastavené černobílé skenování jako zdroj textu".

- Zvednete víko skeneru a vložíte knížku, časopis nebo tisk z tiskárny počítače nebo jiný text, který položíte písmem dolů. Zkontrolujte, zda dokument dobře přiléhá ke sklu a zda je zarovnaný s okrajem skeneru. Stiskněte klávesu SK (Skenuj) a uslyšíte hlášku "rozpoznávám černobílé skenování" a počkáte až uslyšíte další hlášení "v paměti se objevil nový text".

Pozor: U knížek menšího formátu můžete skenovat dvě sousední strany najednou. Důležité je, aby knížka dobře přiléhala ke sklu.

- Stisknete klávesu ČT (Čti) a uslyšíte naskenovaný a rozpoznáný text. Během čtení můžete skenovat další stránky, prostě jen opakujete předchozí úkony. Hlášení popsané výše však teď už neuslyšíte (ukončilo by to čtení).

Pozor: Jestliže naskenovaný text je rozpoznán špatně, proveďte následující:

- a) Požádejte vidomou osobu, aby zjistila, zda je sklo skeneru čisté, a když není, opatrně je vyčistěte.
- b) Je-li skener čistý a rozpoznávání stále není spolehlivé, zopakujte skenování a přitom aby text dobře přiléhal ke sklu skeneru a strany byly rovnoběžné s okrajem skeneru. Můžete také zkusit text pootočit o 180 stupňů.
- c) Když to vše nepomůže, zkuste zvolit režim skenování v barvě opakovanými stisky klávesy ZD (Zdroj), až uslyšíte "skenování v barvě....". Barevný režim skenování je pomalejší, avšak spolehlivější.

3.2 Barevné skenování

- Dvakrát stiskněte klávesu PB (Prázdný Bufer), abyste vyčistili paměť přístroje, což systém potvrdí hláškou "paměť zůstala vyčištěná".

- Tiskněte opakovaně klávesu ZD (Zdroj), až uslyšíte "skenování v barvě je nastavené jako zdroj textu".

- Zvedněte víko skeneru a založte knížku, časopis nebo tisk z tiskárny počítače nebo jiný text, který položíte písmem dolů. Zkontrolujte, zda dokument dobře přiléhá ke sklu a zda je zarovnaný s okrajem skeneru. Stiskněte klávesu SK (Skenuj) a uslyšíte hlášku "rozpoznávám skenování v barvě" a počkáte až uslyšíte další hlášení " v paměti se objevil nový text".

Pozor: U knížek menšího formátu můžete skenovat dvě sousední strany najednou. Důležité je, aby knížka dobře přiléhala ke sklu.

- Stisknete klávesu ČT (Čti) a uslyšíte naskenovaný a rozpoznáný text. Během čtení můžete skenovat další stránky, prostě jen opakujete předchozí úkony. Hlášení popsané výše však teď už neuslyšíte (ukončilo by to čtení).

Pozor: Jestliže naskenovaný text je rozpoznán špatně, proveďte následující:

- a) Požádejte vidomou osobu, aby zjistila, zda je sklo skeneru čisté, a když není, opatrně je vyčistěte.
- b) Je-li skener čistý a rozpoznávání stále není spolehlivé, zopakujte skenování a přitom aby text dobře přiléhal ke sklu skeneru a strany byly rovnoběžné s okrajem skeneru. Můžete také zkusit text pootočit o 180 stupňů.
- c) Když to vše nepomůže, zkuste zvolit režim černobílého skenování opakovanými stisky klávesy ZD (Zdroj), až uslyšíte "černobílé skenování...". Černobílý režim může být za některých okolností spolehlivější.

3.3 Skenování z CD (zavedení textu z CD)

- Dvakrát stiskněte klávesu PB (Prázdný Bufer), abyste vyčistili paměť přístroje, což systém potvrdí hláškou "paměť zůstala vyčištěná".

- Tiskněte opakovaně klávesu ZD (Zdroj), až uslyšíte "CD jako zdroj textu". Zvolte titul (soubor) pomocí kláves PT a NT a znovu stiskněte klávesu SK.

- Po vložení CD do mechaniky klávesami NT (následující titul) nebo PT (předchozí titul) proveďte, zda je CD pro Auto-Lektor čitelné. Hláška o nečitelnosti znamená, že:

- a) Soubory na CD jsou ve formátu, který Auto-Lektor neumí číst. Lze číst jen textové soubory ve formátu *.txt.
- b) Pravidlem je formát PC IBM, názvy souborů na CD mohou být libovolné, avšak s příponou TXT (např. JMENO.TXT) a pro kódování znaků v souboru musí být použita kódová stránka Windows 1250.
- c) CD je poškozené.
- d) Jestliže nenastal případ a) ani b), poradte se s prodejcem přístroje.

- Stisky kláves NT (následující titul) nebo PT (předchozí titul) vyberete na CD soubor, který chcete číst. Následujícím stiskem klávesy SK (Skenuj) uslyšíte hlášku "načítám text z CD". Po zavedení textu do vyrovnávací paměti stiskněte klávesu ČT (Čti) a uslyšíte text vybraný na CD.

Pozor: V režimu načítání textu z CD nejsou klávesy DT a PT navigačními klávesami, nýbrž klávesami výběru souboru na CD.

3.4 Navigace v textu

Text zavedený do vyrovnávací paměti je připravený ke čtení. Čtení spustíte klávesou ČT (Čti). Po stisku klávesy se vždy čte od začátku buferu. Čtení kdykoli přerušíte klávesou PA (Pauza). Klávesa přeruší čtení, opakovaným stiskem zase ve čtení pokračujete. V režimu pauzy se můžete po textu pohybovat navigačními klávesami, můžete listovat stránkami pomocí kláves DS (další strana) a PS (předchozí strana).

Pozor: Stránkování v systému Auto-Lektor nemusí odpovídat skutečným stránkám v knize, stránka zde odpovídá jednomu průchodu skenovacího vozíku.

Po textu se můžete pohybovat dopředu i dozadu po kapitolách – po jakýmsi způsobem odlišně zvýrazněných úseků textu – pomocí kláves DT (další titul) a PT (předchozí titul).

Dopředu a dozadu se můžete pohybovat i po větách klávesami PV (předchozí věta) a DV (další věta).

Když je důležitý pravopis některého slova, můžete se pohybovat ve slově po znacích klávesami PZ (předchozí znak) a DZ (další znak).

Pozn.: Systém při pohybu po znacích informuje, zda je např. písmeno "u" obyčejné nebo kroužkované.

Když chcete navigaci v textu ukončit, znovu stiskněte klávesu Pauza a Auto-Lektor pokračuje ve čtení od začátku té věty, u které jsme při navigaci v textu skončili.

Pozor: Po vypnutí přístroje text ve vyrovnávací paměti zůstane a systém si zapamatuje poslední pozici čtecího kurzoru. Po zapnutí přístroje a po stisku klávesy Pauza pokračujete ve čtení od místa, kde jste naposledy skončili. Je to velmi užitečná funkce především, když čtete delší texty.

3.5 Čtení internetových stránek

- Stiskněte dvakrát klávesu PB (Prázdný Bufer), čímž vyprázdníte vyrovnávací paměť; uslyšíte hlášku "paměť zůstala vyčištěná".
- Tiskněte opakovaně klávesu ZD (Zdroj), až uslyšíte "internet jako zdroj textu". Zvolte adresu pomocí kláves PT a DT a znovu stiskněte klávesu SK.
- Zvolte internetovou adresu pomocí kláves PT a DT a stiskněte klávesu skenuj (SK). Uslyšíte tichý zvuk hodin, který oznamuje proces vyhledávání stránky. Tento proces kdykoli přerušíte klávesou Pauza (PA).
- Po načtení stránky stisknete klávesu Čti nebo se můžete pohybovat po odkazech pomocí kláves PT nebo DT.
- Pokud v textu stránky narazíte na odkaz a místo dalšího čtení chcete tento odkaz otevřít, prostě na odkazu stisknete klávesu Skenuj.

4. AKTUALIZACE PROGRAMOVÉHO VYBAVENÍ PŘÍSTROJE

Aktualizace programového vybavení Auto-Lektoru je od verze 3 velmi jednoduchá a nevyžaduje zásah servisu ani znalost techniky. Pouze CD s aktualizací programového vybavení, které obdržíte od prodejce nebo výrobce, vložíte do mechaniky a systém si už sám aktualizaci provede.

5. PROHLÁŠENÍ O SHODĚ

Dovozce Spektra v.d.n., Zátěšská 915, 143 00 Praha 4, IČO 00144860 prohlašuje na svou výlučnou odpovědnost, že výrobek "Auto-Lektor" výrobce Harpo Sp. z o. o., ul. 27 Grudnia 7, 61-737 Poznaň, Polsko zařazený pod ČKHS 8469.1000 "psací stroje a stroje na zpracování textu (slovní procesory) upravené k používání nevidomými osobami" určený jako kompenzační pomůcka - čtecí zařízení s hlasovým vstupem pro nevidomé uživatele, splňuje bezpečnostní a EMC předpisy EU a splňuje základní požadavky podle nařízení vlády č. 168/97 Sb. a nařízení vlády č. 169/97 Sb. konkretizované
ČSN EN 300 328 V1.5.1 (2004-8) (radio frequency); 60950-1:2001 (safety);
ČSN EN 301 489-1 V1.4.1 (2002-08); 301 489-17 V1.2.1 (2002-08) (elmag compatibility)
a splňuje základní požadavky a ustanovení směrnic 1999/5/EC a 93/42/EC a je za podmínek výše určeného použití bezpečný.
Výrobce Harpo přijal opatření, kterými zabezpečuje shodu všech výrobků uváděných na trh s technickou dokumentací a se základními požadavky.

Dovozce tohoto přístroje Spektra v.d.n. plní povinnost zpětného odběru, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení a elektroodpadu členstvím v REMA systému s osvědčením č. 0508130212 (www.remasystem.cz).

Výrobní číslo přístroje:

Autorizovaný servis:

Spektra v.d.n., Zátěšská 915/1, 143 00 Praha 4

Tel.: +420 - 241763416, 241774675

Fax: +420 - 241774673

E-mail: info@spektra.eu, info@spektravox.cz

<http://www.spektra.eu>